

KBN

Den norske stats
kommunalbank

2021
**Rapport for
3. kvartal**

Om KBN

KBN er 100 prosent eid av staten Norge. Vårt formål er å gi lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører kommunale oppgaver. KBN ble etablert i 1927 og er i dag den største långiveren til kommunesektoren. Totalt har vi over 300 milliarder kroner utestående i lån til sektoren.

Region Nordhordland Helsehus bygges for å samlokalisere helsetjenester for innbyggerne. Helsehuset bygges som et passivhus, og skal varmes opp ved hjelp av varmepumpe, som dekker 85% av det årlige varmebehovet. Bygget finansieres med grønt lån fra KBN. Fotograf: Altifilm AS

Bærekraftig samfunnsbygger

KBN har en sterk markedsposisjon og ønsker å bruke denne til å fremme bærekraftige lokalsamfunn. Vi er opptatt av at kommunene skal ta bevisste klima- og miljøvalg når de investerer, og vi tilbyr litt lavere rente på lån til prosjekter som har en tydelig klimaambisjon. I tillegg bruker vi ressurser på å spre kunnskap om klimaendringer og -risiko blant folkevalgte og administrasjonen i kommunene.

Største norske innlåner

Utlån til kommunesektoren finansieres ved at KBN låner penger direkte i kapitalmarkedet. KBN er i dag en av de største norske innlånerne i internasjonale kapitalmarkeder, og har et årlig innlånsbehov på rundt 100 milliarder kroner. Våre grønne utlån til kommunesektoren finansieres ved å utstede såkalte grønne obligasjoner. KBN har en mer enn ti år lang historikk som utsteder av grønne obligasjoner, og dette er

en bærebjelke i vårt langsiktige arbeid med samfunnsansvar og bærekraft.

AAA-rating

KBN har en konservativ risikoprofi og er en av få AAA-ratede finansinstitusjoner i verden. KBN har aldri hatt tap på utlån. Som statseid selskap med offentlig mandat, sterk kapitalbase, solid drift og lav risikoappetitt, har KBN høyeste oppnåelige kreditt-rating hos Standard & Poor's og Moody's.

Finansielle nøkkeltall

(Beløp i NOK 1 000 000)

	januar-september 2021	januar-september 2020	2020
RESULTAT			
Netto renteinntekter	1 160	1 292	1 672
Kjernerresultat ¹	637	721	922
Resultat før skatt	1 290	1 183	1 537
Resultat etter skatt	966	902	1 159
Egenkapitalavkastning etter skatt ²	7,6%	7,8%	7,4%
Egenkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ³	5,3%	6,6%	6,3%
Totalkapitalavkastning etter skatt ⁴	0,3%	0,2%	0,2%
Totalkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ⁵	0,2%	0,2%	0,2%
UTLÅN			
Utbetaling nye lån	28 759	39 441	57 699
Samlede utlån ⁶	314 448	312 395	318 235
LIKVIDITET⁶	103 443	125 561	123 585
INNLÅN			
Nye innlån	71 614	79 465	107 822
Tilbakekjøp av egne obligasjoner	169	781	1 051
Tilbakebetaling	84 432	94 397	106 676
Samlede innlån ⁶	389 778	415 512	405 451
FORVALTNINGSKAPITAL	469 629	502 281	498 219
EGENKAPITAL			
Egenkapital	18 877	18 384	18 538
Totalkapitaldekning	24,2%	23,6%	23,3%
Kjernekapitaldekning	21,7%	21,2%	20,8%
Ren kjernekapitaldekning	18,8%	18,3%	17,9%
Uvektet kjernekapitalandel	3,9%	3,8%	3,7%

	januar-september 2021	januar-september 2020	2020
LIQUIDITY COVERAGE RATIO (LCR)⁷			
Total	185%	208%	191%
NOK	74%	68%	77%
EUR	193%	424%	200%
USD	148%	179%	188%
AUD	253%	1 395%	1 239%
JPY	3 039%	6 181%	716%
GBP	Uendelig	Uendelig	97 768%
ANDRE NØKKELTALL			
Grønne utlån ⁸	29 707	24 170	26 112
Utslipp i tonn CO ₂ e ⁹	36,6	58,7	74,5

¹ Resultat etter skatt justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter skatt og andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderes for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

² Andel av årets resultat tilordnet aksjonær i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (annualisert). Gjennomsnittlig egenkapital er beregnet basert på månedlig egenkapital, ikke tillagt årets overskudd, men fratrukket utbytte fra tidspunktet dette er utbetalt samt tillegg eller reduksjon av selskapets aksjekapital i løpet av året.

³ Kjernerresultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (annualisert).

⁴ Andel av årets resultat tilordnet aksjonær i prosent av gjennomsnittlige eiendeler (annualisert). Gjennomsnittlige eiendeler er beregnet basert på månedlige eiendeler.

⁵ Kjernerresultat i prosent av gjennomsnittlige eiendeler (annualisert).

⁶ Hovedstol

⁷ Liquidity coverage ratio (LCR) er et mål på den regulatoriske likviditetsreserven. LCR er definert som beholdning av likvide eiendeler over netto likviditetsutgang i en gitt stressperiode 30 kalenderdager frem.

⁸ Utestående grønne lån i henhold til KBNs kriteriesett for grønne lån. Banken har i tillegg en mindre beholdning grønne lån som ble gitt før kriteriesettet ble innført, som ikke lenger finansieres med grønne obligasjoner.

⁹ KBNs beregnede utslipp.

Styrets beretning

Stabile marginer og videre vekst i grønne lån

KBN oppnådde netto renteinntekter på 413 millioner kroner i tredje kvartal 2021, mot 437 millioner kroner i samme periode i 2020. Det har vært god vekst i grønne utlån og bankens grønne utlånsportefølje vokste med 2,1 milliarder kroner i tredje kvartal. Resultat etter skatt ble 450 millioner kroner i tredje kvartal 2021.

Resultat i kvartalet

Kjernerresultatet¹ i tredje kvartal 2021 utgjorde 232 millioner kroner, mot 265 millioner kroner i tredje kvartal 2020. Lavere netto renteinntekter er hovedforklaringen til resultatnedgangen. Driftskostnadene i tredje kvartal er 1 million lavere i 2021 enn i 2020.

Netto renteinntekter beløper seg til 413 millioner kroner i tredje kvartal 2021, mot 437 millioner kroner i tilsvarende periode i 2020. Redusert rentenivå er hovedårsaken til nedgangen i netto renteinntekter. Fallet i pengemarkedsrenten i foregående kvartal kom kundene til gode gjennom reduserte utlånsrenter fra 2.juni 2021. Pengemarkedsrenten har gjennom tredje kvartal økt i påvente av ventet renteøkning fra Norges Bank. KBN har besluttet renteøkning på 0,40 prosentpoeng med effekt fra 12. oktober, som følge av økningen i pengemarkedsrenten og renteøkningen fra Norges Bank.

Resultat etter skatt for tredje kvartal 2021 endte på 450 millioner kroner, mot 517 millioner kroner i tilsvarende periode i 2020. I tredje kvartal 2021 er det regnskapsført urealiserte gevinster på finansielle instrumenter på 271 millioner kroner, mot 317 millioner kroner i tredje kvartal 2020. Bankens fastrenteutlån, som regnskapsføres til virkelig verdi, bidro med urealisert verdiendring på -1 millioner kroner i tredje kvartal 2021, mot 159 millioner kroner i tredje kvartal 2020. Bankens

¹ Resultat etter skatt for kvartalet justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter skatt og andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

likviditetsportefølje med tilhørende sikringsinstrumenter bidro til en urealisert verdiendring på -9 mill. kroner, mens bankens innlån med tilhørende sikringsinstrumenter bidro til en urealisert verdiendring på 280 mill. kroner. Det har blitt utført en estimatendring tilknyttet sikringskontraktene i tredje kvartal, hvor KBN har tatt i bruk OIS-kurver (overnight index swap) for verdsettelse av sikringsinstrumenter, i tråd med markedspraksis. Denne endringen bidro til en urealisert gevinst på 78 millioner kroner og inngår i den totale urealiserte gevinsten på 280 millioner kroner. Urealiserte tap og gevinster forventes å reverseres, enten i takt med at markedsforholdene normaliseres, eller i takt med at instrumentenes løpetid nærmer seg forfall. Salg av verdipapirer fra likviditetsporteføljen har medført en realisert gevinst på 5 millioner kroner i tredje kvartal.

Bankens tapsavsetninger er relativt begrensede på grunn av at norske kommuner ikke kan gå konkurs. Også bankens likviditetsportefølje er av svært høy kredittkvalitet. Endringen i bankens tapsavsetning i tredje kvartal er på 1 millioner kroner. Bankens driftskostnader beløper seg til 59 millioner kroner for kvartalet, mot 60 millioner kroner i samme periode i fjor. Banken har hatt tilnærmet normal drift i kvartalet og kostnadene er lite påvirket av situasjonen knyttet til koronaviruset.

Resultat hittil i år

Kjernerresultatet² for de tre første kvartalene i 2021 utgjorde 637 millioner kroner, mot 721 millioner kroner i tilsvarende periode i 2020.

Netto renteinntekter hittil i 2021 utgjorde 1.160 millioner kroner, mot 1.292 millioner kroner i tilsvarende periode i fjor. Reduksjonen skyldes i hovedsak fallende renteinntekter fra likviditetsporteføljen som følge av lavere pengemarkedsrente, i tillegg til rentekostnaden på betalt skatt knyttet til endrede likninger for 2015-2018. Resultat etter skatt hittil i 2021 ble 966 millioner mot 902 millioner i samme periode i fjor. Økningen skyldes urealiserte gevinster på finansielle instrumenter i 2021 på 380 millioner kroner mot 176 millioner kroner i tilsvarende periode i 2020. Bankens driftskostnader utgjør 183 millioner kroner hittil i 2021 mot 180 millioner kroner i samme periode i 2020.

KBNs annualiserte egenkapitalavkastning basert på ordinært resultat ble 7,6 prosent hittil i 2021, mot 7,8 prosent i tilsvarende periode i 2020. Basert på kjernerresultatet ble den annualiserte egenkapitalavkastningen 5,3 prosent, mot 6,6 prosent i tilsvarende periode i 2020.

Bankens totalresultat hittil i 2021 beløper seg til 393 millioner kroner, mot 1 085 millioner kroner i tilsvarende periode i 2020. Kredittpåslagene for bankens utstedte obligasjoner har i 2021 blitt redusert sammen med påslag for tilsvarende typer utstedere i internasjonale finansmarkeder. Denne reduksjonen medfører at markedsværdien av bankens gjeld øker. Det er bokført et urealisert tap i totalresultatet fra verdsettelse av egen gjeld på 764 millioner kroner for året. Tilsvarende gevinst i samme periode i 2020 var 243 millioner kroner.

² Resultat etter skatt hittil i år justert for urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter skatt og andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

RESULTAT ETTER SKATT

Tall i milliarder kroner

	Q3 2021	Q3 2020	2020
Resultat etter skatt	450	517	1 159
Netto renteinntekter	413	437	1 672
Transaksjonskostnader	30	28	115
Urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	271	317	224
Forventet kredittap	1	-8	14
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner	5	13	25
Driftskostnader	59	60	255
Skattekostnad	148	171	377

TOTALRESULTAT

Tall i milliarder kroner

	Q3 2021	Q3 2020	2020
Totalresultat	298	484	1 255
Resultat etter skatt	450	517	1 159
Urealisert verdiendring på gjeld (og sikringskontrakter) etter skatt knyttet til endring i kredittrisiko	-151	-33	98
Gevinst/tap på pensjonsforpliktelse etter skatt	-	-	-2
Skatt på postene i totalresultatet	50	11	-32

Utlån

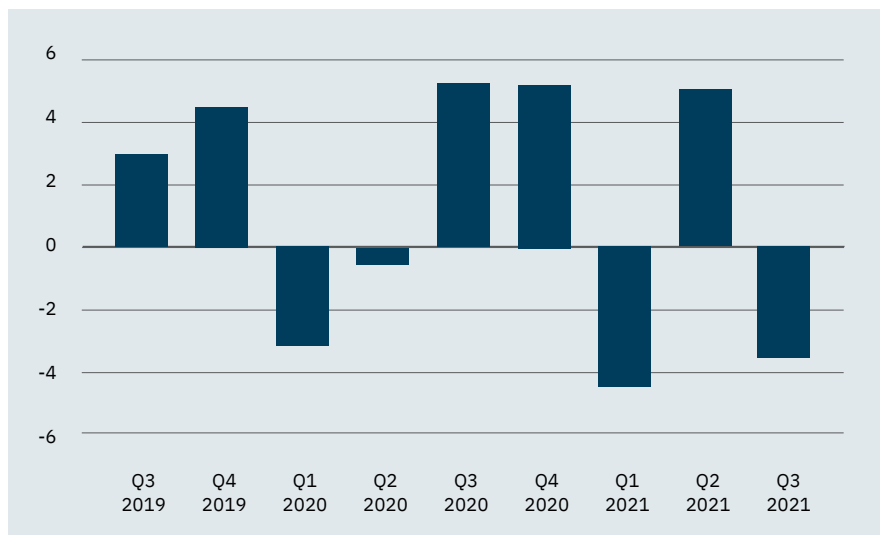
KBNs utlånsportefølje utgjorde 314,4 milliarder kroner ved utgangen av tredje kvartal 2021. Utlånsporteføljen ble redusert med 3,8 milliarder kroner i kvartalet. Hittil i år er utlånsporteføljen også redusert med 3,8 milliarder kroner. Sammenlignet med fjoråret er endringen betydelig da tredje kvartal 2020 gav en vekst på 6,1 milliarder kroner og de tre første kvartalene i 2020 ga en vekst på 2,7 milliarder kroner. Reduksjonen i porteføljen hittil i år og differansen mot 2020 skyldes en reduksjon i lån med sertifikatvilkår. Reduksjonen skyldes manglende lønnsomhet i nye lån med løpetid under 12 mnd. Som tidligere forsetter også trenden med vekst i avdragsfrie lån.

Det ble utbetalt nye lån på 7 milliarder kroner i tredje kvartal, mot 12 milliarder kroner i tredje kvartal i fjor. Dette beløpet inkluderer både utbetalinger til ny finansiering og refinansieringer av eksisterende lån. Den store differansen skyldes i hovedsak nevnte reduksjon i lån med sertifikatvilkår.

Veksten i grønne lån forblir god og ble for kvartalet 2,1 milliarder kroner. Hittil i år er veksten i grønne lån på 4,5 milliarder kroner, tilsvarende 15,6 %. Blant prosjektene som har fått utbetalt grønne lån i tredje kvartal 2021 er Oslo kommune, til finansiering av trikker, Rana kommune, til finansiering av skolebygg, og Trondheim kommune, til Nidarvoll skole.

Gjeldsveksten var per august 2021 på 8,1 prosent målt ved tolv månedersvekst (kilde ssb.no – Kredittindikator). Den sterke veksten skyldes bl.a utbetalinger i lån fra Husbanken. Dette er lån som brukes til videre utlån til innbyggerne innenfor

Utlånsvekst
Tall i milliarder kroner

startlånsordningen og er således utenfor KBNs markedsområde. Justert for slike lån, er gjeldsveksten i sektoren 7,4 prosent målt ved tolv månedersvekst. Justert for vekst i lån fra Husbanken har størstedelen av veksten hittil i år kommet i lån i kapitalmarkedet. KBNs markedsandel er ved utgangen av august på i underkant av 45%. Det forventes økt etterspørsel etter ny finansiering i fjerde kvartal, spesielt innen lange avdragslån hvor KBN er markedets viktigste tilbyder.

Finansmarkeder

Sentralbanker og andre myndigheter lanserte omfattende støttetiltak for økonomien etter utbruddet av koronaviruset. Markedene har reagert positivt på dette og både aksjer og lange renter har steget markant siden pandemien inntraff i første kvartal 2020. Oslo Børs har steget omkring 40 prosent det siste året, mens 10-års renten i Norge har steget med 0,65 prosentpoeng i samme tidsrom.

Kredittmarginene på både kommuneobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett har falt markert det siste året. Eksempelvis er 5-års kredittmargin for obligasjoner med fortrinnsrett ved utgangen av tredje kvartal 2021 0,10 prosentpoeng lavere enn ved utløpet av tredje kvartal i 2020.

Innlån

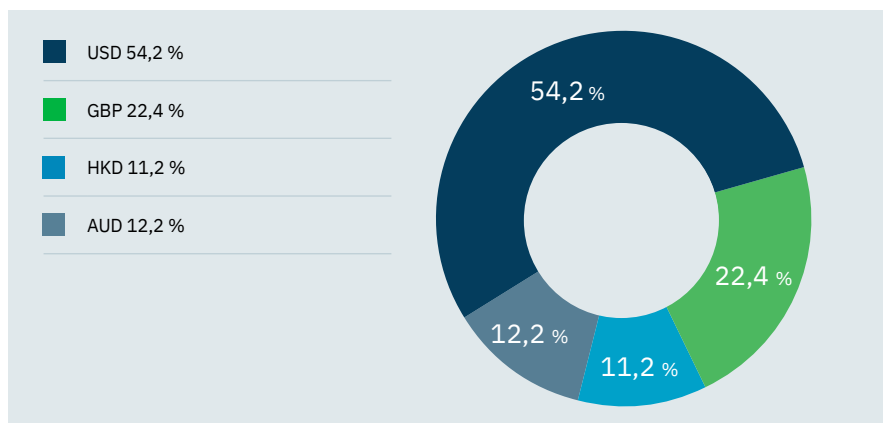
Innlånsaktiviteten i tredje kvartal 2021 har vært lavere enn i tilsvarende periode i 2020 grunnet god likviditet, lavere refinansieringsbehov samt noe svakere krone. Det ble i tredje kvartal 2021 utstedt obligasjoner for om lag 8,0 milliarder norske kroner fordelt på fem låneopptak i fire valutaer, mot 24 milliarder norske kroner i samme periode 2020.

Til tross for beskjedne innlånsvolum oppnådde banken god markeds- og valutadiversifisering med utstedelser i amerikanske dollar, britiske pund, Hong Kong dollar og australske dollar.

I de første ni måneder av 2021 ble det totalt utstedt obligasjoner tilsvarende 72 milliarder norske kroner mot 79 milliarder norske kroner i samme periode i fjor.

Innlån 2021

Innlån i tredje kvartal, fordelt på valuta

Likviditetsforvaltning

Likviditetsporteføljen utgjorde 103 milliarder kroner per 30. september 2021, mot 126 milliarder kroner på samme tid i 2020. Likviditetsbeholdningen skal over tid tilsvare 12 måneders finansieringsbehov, inkludert utlånsvekst, og forvaltes ut fra en lavrisiko investeringsstrategi.

Likviditetsporteføljen holdes hovedsakelig i plasseringer med null i risikovekt og særlig god likviditet. Om lag 65 prosent av porteføljen er i utenlandsk valuta. Bevegelser i verdien av norske kroner relativt til andre valutaer vil dermed medføre svingninger i likviditetsreserven målt i norske kroner. Reduksjonen i likviditetsporteføljens størrelse per tredje kvartal 2021 i forhold til tilsvarende periode i 2020, skyldes i all hovedsak en sterkere krone og mindre forfall i innlåns-porteføljen i kommende 12-måneders periode. Når mindre av innlåns-porteføljen forfaller innen neste 12 måneder, reduseres også behovet for likviditetsbuffer gjennom likviditetsporteføljen.

Kapital

Ved utløpet av tredje kvartal 2021 utgjorde ren kjernekapital i KBN 15,2 milliarder kroner, kjernekapital 17,5 milliarder kroner og ansvarlig kapital 19,5 milliarder kroner. Bankens forvaltningskapital var 470 milliarder kroner ved utgangen av tredje kvartal 2021, ned fra 498 milliarder kroner ved årsskiftet. Forvaltningskapitalen var 502 milliarder kroner ved utløpet av tredje kvartal 2020. Reduksjonen fra årsskiftet skyldes i stor grad redusert størrelse på bankens likviditetsportefølje.

KBN hadde ved utløpet av tredje kvartal 2021 en ren kjernekapitaldekning på 18,8 prosent, kjernekapitaldekning på 21,7 prosent og totalkapitaldekning på 24,2 prosent. Myndighetsfastsatte krav på samme tidspunkt var henholdsvis 15,1 prosent, 16,6 prosent og 18,6 prosent. Banken mottok den 29. juni et oppdatert Pilar 2-krav fra Finanstilsynet på 2,2 prosentpoeng, en nedgang på 0,1 prosentpoeng. Finansdepartementet har besluttet en økning i motsyklisk buffer på 0,5 prosentpoeng fra 30.juni 2022.

Uvektet kjernekapitalandel er 3,9 prosent ved kvartalsskiftet, mot myndighetsfastsatt krav på 3,0 prosent.

Skatt

KBN mottok i mai 2021 et vedtak om endring av ligningene for årene 2015-2018. Endringen gjelder skattemessig periodisering av finansielle instrumenter. Etter å ha mottatt varsel om endring i desember 2020 innrettet KBN årsregnskapet for 2020 i tråd med forventninger fra skatteetaten.

Endret ligning for perioden 2015 til 2018 innebærer at KBN i løpet av andre kvartal 2021 betalte skatt for tidligere perioder. Ved et slikt vedtak må skatteyter også betale renter som skal kompensere for den likviditetsfordel man har hatt. Denne rentekostnaden ble regnskapsført i andre kvartal 2021 og utgjorde samlet 59 millioner kroner.

Skattemyndighetenes vedtak innebærer en endret tidsfastsettelse av skattemessig inntekt og kostnad, men ingen endring i hva som er skattemessig inntekt og kostnad over instrumentenes totale levetid. Det er KBNs oppfatning at skatteetatens vedtak vil kunne gi større og mer volatile midlertidige forskjeller og skattebetalinger, men vil ikke ha vesentlig effekt for bankens skattekostnad over tid, med unntak av ved endringer i skattesats.

Det er fortsatt uenighet med skatteetaten om enkelte forhold vedrørende skattemessig periodisering i regnskapet og ligning. KBN har klaget vedtaket inn for skatteklagenemda.

Utsiktene fremover

Norges Bank hevet som forventet styringsrenten fra 0 til 0,25 prosent på rentemøte i september. Bakgrunn for hevingen er at norsk økonomi har hentet seg inn igjen etter det kraftige fallet under koronapandemien. Utsiktene for inflasjon er moderate, og Norges Bank ser for seg at inflasjonen vil være under målet om to prosent årlig vekst i hele deres prognoseperiode. Arbeidsledigheten har falt kraftig, og det forventes en registrert ledighet på 2,2 prosent neste år. Rentene vil gradvis vende tilbake til nivået før koronapandemien i løpet av 2024 ifølge Norges Banks prognoser.

Kreditspreadene ligger fortsatt på et lavt historisk nivå, men har mot slutten av september og begynnelsen av oktober beveget seg marginalt opp. Norges Bank har trappet ned på tiltak innført midlertidig for å støtte opp om likviditetstilførsel, som kan bidra til en videre oppgang i kredittspreader utover høsten.

14. oktober fikk Norge en ny regjering bestående av Arbeiderpartiet (Ap) og Senterpartiet (Sp). Dette er en mindretallsregjering som i første omgang vil søke støtte hos Sosialistisk Venstreparti (SV) for å få gjennom sine budsjett i Stortinget. I sine

respektive partiprogram og i valgkampen har Ap, Sp og SV alle signalisert at de ønsker å styrke kommuneøkonomien, og det står i regjeringsplattformen som ble publisert 13. oktober at regjeringen vil «styrke kommunenes frie inntekter». Det kan isolert sett indikere økte investeringer, særlig gitt det betydelige vedlikeholdsetterslepet i kommunesektoren. I plattformen står det blant annet at regjeringen vil «bidra med løsninger til kommunenes arbeid med å tette etterslepet på rehabilitering og bygging av vann- og avløpsløsninger.» En styrket kommuneøkonomi vil kunne øke kundenes låneevne og dermed stimulere til økt utlånsvekst i KBN.

Oslo, 29. oktober 2021
Styret for Kommunalbanken AS

Sammendratt delårsregnskap

RESULTATREGNSKAP

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	juli-september 2021	januar-september 2021	juli-september 2020	januar-september 2020	2020
Renteinntekter fra eiendeler målt til amortisert kost		460	1 506	518	2 790	3 258
Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi		305	996	356	2 138	2 442
Sum renteinntekter		765	2 442	875	4 928	5 700
Rentekostnader		352	1 282	438	3 636	4 028
Netto renteinntekter	1	413	1 160	437	1 292	1 672
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		30	81	28	89	115
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	2	271	380	317	176	224
Forventet kreditttap	6	1	0	-8	14	14
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner		5	13	13	-2	25
Sum andre driftsinntekter		245	312	310	71	120
Lønn og generelle administrasjonskostnader		39	116	38	108	147
Avskrivninger		7	22	7	18	25
Andre driftskostnader		13	46	15	54	84
Sum driftskostnader		59	183	60	180	255
Resultat før skatt		598	1 290	688	1 183	1 537
Skattekostnad		148	324	171	281	377
Resultat for regnskapsperioden		450	966	517	902	1 159
Andel tilordnet aksjonær		435	922	506	863	1 095
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		14	44	11	39	64

TOTALRESULTAT

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	juli-september 2021	januar-september 2021	juli-september 2020	januar-september 2020	2020
Resultat for regnskapsperioden		450	966	517	902	1 159
Andre innregnede inntekter og kostnader						
<i>Poster som ikke omklassifiseres til resultat</i>						
Verdiendringer på gjeld som skyldes endring i egen kreditt-risiko	9	-202	-764	-44	243	130
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsforpliktelse		0	0	0	0	-2
Skatteeffekt		50	191	11	-61	-32
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		-151	-573	-33	182	96
Totalresultat for perioden		298	393	484	1 085	1 255

BALANSE

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	30. september 2021	30. september 2020	31. desember 2020
Eiendeler				
Fordringer på kredittinstitusjoner	3,4	28 062	20 013	18 950
Andre pengemarkedsinnskudd	3	4 048	2 606	1 712
Utlån til kunder	3,4,5,6	315 694	317 561	321 874
Sertifikater og obligasjoner	3,4,6,7,8	105 729	129 724	127 108
Finansielle derivater	3,4	12 830	30 410	25 176
Utsatt skattefordel		3 097	1 794	3 230
Andre eiendeler		169	173	169
Sum eiendeler		469 629	502 281	498 219
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner	3,4	4 427	24 113	13 871
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	3	31 923	6 270	20 045
Obligasjongjeld	3,4,9	391 544	424 001	413 717
Finansielle derivater	3,4	20 095	23 436	28 341
Annen gjeld		40	39	63
Betalbar skatt		581	3 868	1 501
Utsatt skatt		0	0	0
Pensjonsforpliktelser		37	36	37
Ansvarlig lånekapital	3,4	2 104	2 144	2 106
Sum gjeld		450 752	483 907	479 681
Innskutt egenkapital		3 895	3 895	3 895
Fondsobligasjon		2 392	2 392	2 392
Opptjent egenkapital		11 625	11 185	12 251
Resultat etter skatt for perioden		966	902	
Sum egenkapital	10	18 877	18 374	18 538
Sum gjeld og egenkapital		469 629	502 281	498 219

ENDRINGER I EGENKAPITAL

(Beløp i NOK 1 000 000)

	1. januar - 30. september 2021				
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittrisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2020	3 895	2 392	-297	12 547	18 538
Resultat for perioden	0	0	0	966	966
Andre innregnede inntekter og kostnader - verdiendring gjeld egen kredittrisiko	0	0	-573	0	-573
Andre innregnede inntekter og kostnader - pensjon	0	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	0	-54	-54
Utbytte for 2020	0	0	0	0	0
Egenkapital per 30. september 2021	3 895	2 392	-870	13 460	18 877

	1. januar - 30. september 2020				
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittrisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2019	3 145	2 189	-395	11 460	16 401
Resultat for perioden	0	0	0	902	902
Andre innregnede inntekter og kostnader - verdiendring gjeld egen kredittrisiko	0	0	182	0	182
Andre innregnede inntekter og kostnader - pensjon	0	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	0	-65	-65
Call av fondsobligasjon	0	-994	0	0	-994
Utstedelse av fondsobligasjon	0	1 197	0	0	1 197
Kapitalforhøyelse	750	0	0	0	750
Utbytte for 2019	0	0	0	0	0
Egenkapital per 30. september 2020	3 895	2 392	-212	12 298	18 374

	1. januar - 31. desember 2020				
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittrisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2019	3 145	2 189	-395	11 460	16 401
Resultat for perioden	0	0	0	1 159	1 159
Andre innregnede inntekter og kostnader - verdiendring gjeld egen kredittrisiko	0	0	97	0	97
Andre innregnede inntekter og kostnader - pensjon	0	0	0	-2	-2
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	0	-64	-64
Call av fondsobligasjon	0	-994	0	0	-994
Utstedelse av fondsobligasjon	0	1 197	0	-5	1 192
Kapitalforhøyelse	750	0	0	0	750
Utbytte for 2020	0	0	0	0	0
Egenkapital per 31. desember 2020	3 895	2 392	-297	12 547	18 538

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i NOK 1 000 000)

	januar-september 2021	januar-september 2020	2020
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Renteinnbetalinger	2 496	5 535	6 371
Renteutbetalinger	-1 467	-3 840	-4 653
Utbetaling av garantiprovisjon og transaksjonskostnader	-98	-105	-115
Gevinst ved realisasjon av finansielle instrumenter	13	-2	25
Utbetaling til drift	-157	-157	-224
Betalt skatt	-920	0	-3 872
Netto utbetaling av lån til kunder	3 807	-2 606	-8 466
Netto (økning)/reduksjon i kortsiktige plasseringer	-20 599	19 518	10 132
Netto innbetaling/(utbetaling) ved kjøp/salg av verdipapirer	19 482	-10 678	-12 801
Netto (økning)/reduksjon i andre eiendeler	-6	1	-4
Netto økning/(reduksjon) i annen gjeld	23	0	4
Netto (økning)/reduksjon i finansielle derivater	139	3 336	-7 021
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 666	11 003	-20 624
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-15	-19	-16
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-15	-19	-16
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved utstedelse av sertifikatgjeld	222 830	99 259	198 006
Tilbakebetaling av sertifikatgjeld	-211 398	-96 783	-180 621
Nedbetaling på leieforpliktelse	-5	-5	-7
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	70 568	79 465	107 823
Tilbakebetaling av obligasjonsgjeld	-84 258	-94 230	-106 301
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjon	0	1 196	1 196
Tilbakebetaling av fondsobligasjon	0	-1 000	-1 000
Renteutbetaling på fondsobligasjon	-54	-60	-68
Utbetaling av utbytte	0	0	0
Innbetaling av aksjekapital	0	750	750
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-2 317	-11 407	19 778
Sum kontantstrøm	333	-423	-862
Justering for valutakursendringer	19	487	539
Netto kontantstrøm etter valutakursendringer	353	64	-268
Konter og kontantekvivalenter per 1. januar	190	459	459
Netto endring i konter og kontantekvivalenter	353	64	-268
Konter og kontantekvivalenter ved utgangen av perioden	543	522	190
Herav			
<i>Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist</i>	<i>543</i>	<i>522</i>	<i>190</i>
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

REGNSKAPSPRINSIPPER

KBN utarbeider regnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som er godkjent av EU. Regnskapet for 3. kvartal 2021 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, og følger samme regnskapsprinsipper som beskrevet i årsregnskapet for 2020, med følgende presiseringer og endringer:

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med IFRS krever at ledelsen anvender estimater og skjønnsmessige vurderinger som påvirker bokførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger baseres på historisk erfaring og forventninger om fremtidig utvikling, og faktiske resultater kan avvike fra de estimerte.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller hvor det ikke er tilgjengelige noterte priser på balansedagen fastsettes ved hjelp av verdsettelsesteknikker. Verdifastsettelse krever at ledelsen gjør vurderinger og bruker forutsetninger knyttet til kredittrisiko og likviditetsrisiko knyttet til finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske

markedsforhold på balansedagen, kan de øke usikkerheten i regnskapsførte beløp.

Arbeidet knyttet til reformering av dagens referanserenter pågår som planlagt og enkelte av IBOR-rentene vil bli erstattet ved utløpet av 2021. KBN har en rekke kontrakter med vilkår knyttet til slike referanserenter og vil bli påvirket av endringene. Banken følger utviklingen knyttet til endringer i regnskapsstandarder. IASB publiserte i august 2020 resultatene fra fase 2 i sitt arbeid på området. Endringene er implementert fra og med 1. januar 2021 og medfører enkelte justeringer i IFRS 9. Det har ikke vært vesentlige endringer i KBNs regnskapsprinsipper som følge av disse justeringene.

Renter på skatteforpliktelse behandles tilsvarende som andre renteposter på finansielle poster i banken, og bokføres i rentenettoen.

NOTE 1

Netto renteinntekter

(Beløp i NOK 1 000 000)

juli-september 2021	Totalt	Til virkelig verdi				Amortisert kost
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdisikring	Sum målt til virkelig verdi	
Fordringer på kredittinstitusjoner	-13	0	0	0	0	-13
Andre pengemarkedsinnskudd	-2	0	0	0	0	-2
Utlån til kunder	928	493	0	0	493	434
Sertifikater og obligasjoner	125	85	0	0	85	40
Finansielle derivater	-273	0	-273	0	-273	0
Sum renteinntekter	765	578	-273	0	305	460
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	-20	0	0	0	0	-20
Obligasjonsgjeld	1 620	883	0	0	883	736
Finansielle derivater	-1 263	0	-681	-582	-1 263	0
Ansvarlig lånekapital	15	15	0	0	15	0
Sum rentekostnader	352	899	-681	-582	-364	717
Netto renteinntekter	413	-321	408	582	670	-257

januar-september 2021	Totalt	Til virkelig verdi			Amortisert kost	
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdisikring		Sum målt til virkelig verdi
Fordringer på kredittinstitusjoner	-33	0	0	0	0	-33
Andre pengemarkedsinnskudd	-6	0	0	0	0	-6
Utlån til kunder	2 909	1 482	0	0	1 482	1 427
Sertifikater og obligasjoner	361	243	0	0	243	118
Finansielle derivater	-730	0	-730	0	-730	0
Sum renteinntekter	2 501	1 725	-730	0	996	1 506
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	-44	0	0	0	0	-44
Obligasjonsgjeld	5 179	2 874	0	0	2 874	2 305
Finansielle derivater	-3 898	0	-2 179	-1 719	-3 898	0
Ansvarlig lånekapital	46	46	0	0	46	0
Andre rentekostnader ¹⁾	59	0	0	0	0	59
Sum rentekostnader	1 341	2 920	-2 179	-1 719	-978	2 319
Netto renteinntekter	1 160	-1 194	1 449	1 719	1 974	-814

¹⁾rentekostnad på skatt pga endret ligning for 2015-2018.

juli-september 2020	Totalt	Til virkelig verdi			Amortisert kost	
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdisikring		Sum målt til virkelig verdi
Fordringer på kredittinstitusjoner	-8	0	0	0	0	-8
Andre pengemarkedsinnskudd	-1	0	0	0	0	-1
Utlån til kunder	1 017	527	0	0	527	489
Sertifikater og obligasjoner	132	95	0	0	95	37
Finansielle derivater	-266	0	-266	0	-266	0
Sum renteinntekter	875	622	-266	0	356	518
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	1	0	0	0	0	1
Obligasjonsgjeld	2 180	1 301	0	0	1 301	879
Finansielle derivater	-1 759	0	-1 144	-615	-1 759	0
Ansvarlig lånekapital	15	15	0	0	15	0
Sum rentekostnader	438	1 317	-1 144	-615	-442	880
Netto renteinntekter	437	-694	878	615	799	-362

januar-september 2020	Totalt	Til virkelig verdi				Amortisert kost
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdisikring	Sum målt til virkelig verdi	
Fordringer på kredittinstitusjoner	-9	0	0	0	0	-9
Andre pengemarkedsinnskudd	-8	0	0	0	0	-8
Utlån til kunder	4 149	1 601	0	0	1 601	2 548
Sertifikater og obligasjoner	1 693	1 432	0	0	1 432	260
Finansielle derivater	-896	0	-896	0	-896	0
Sum renteinntekter	4 928	3 034	-896	0	2 138	2 790
Gjeld til kredittinstitusjoner	-1	0	0	0	0	-1
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	40	0	0	0	0	40
Obligasjonsgjeld	7 371	4 026	0	0	4 026	3 345
Finansielle derivater	-3 820	0	-2 566	-1 254	-3 820	0
Ansvarlig lånekapital	46	46	0	0	46	0
Sum rentekostnader	3 636	4 072	-2 566	-1 254	252	3 384
Netto renteinntekter	1 292	-1 038	1 670	1 254	1 885	-593

2020	Totalt	Til virkelig verdi				Amortisert kost
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdisikring	Sum målt til virkelig verdi	
Fordringer på kredittinstitusjoner	-18	0	0	0	0	-18
Andre pengemarkedsinnskudd	-13	0	0	0	0	-13
Utlån til kunder	5 125	2 111	0	0	2 111	3 013
Sertifikater og obligasjoner	1 780	1 504	0	0	1 504	276
Finansielle derivater	-1 173	0	-1 173	0	-1 173	0
Sum renteinntekter	5 700	3 615	-1 173	0	2 442	3 258
Gjeld til kredittinstitusjoner	-1	0	0	0	0	-1
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	6	0	0	0	0	6
Obligasjonsgjeld	9 371	5 198	0	0	5 198	4 174
Finansielle derivater	-5 409	0	-3 559	-1 851	-5 409	0
Ansvarlig lånekapital	61	61	0	0	61	0
Sum rentekostnader	4 028	5 259	-3 559	-1 851	-151	4 179
Netto renteinntekter	1 672	-1 644	2 386	1 851	2 592	-921

NOTE 2

Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

	juli-september 2021	januar-september 2021	juli-september 2020	januar-september 2020	2020
Utlån til kunder	-1 015	-2 419	45	4 207	2 842
Sertifikater og obligasjoner	-170	-535	-85	770	443
Finansielle derivater	-1 301	-3 340	-1 002	230	2 103
Obligasjonsgjeld	2 823	6 688	1 364	-4 860	-5 047
Ansvarlig lånekapital	-65	-13	-4	-171	-118
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	271	380	317	176	224

Verdiendringer på gjeld som skyldes endringer i egen kredittrisiko inngår ikke i resultatlinjen Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter som fremkommer i tabellen over. Slike verdiendringer innregnes i andre inntekter og kostnader som en del av totalresultatet. Se note 9 Obligasjonsgjeld for informasjon om beregning av slike verdiendringer. Verdiendringen som fremkommer over for obligasjonsgjeld utgjøres av verdiendringer som skyldes endringer i andre faktorer enn kreditt.

Endringer i virkelig verdi oppstår som følge av endringer i markedspriser—i hovedsak obligasjonspriser, renter, kredittspreader, basisswapspreader og valutakurser, og reflekteres i balanseført verdi og i resultatregnskapet. Siden KBN tar begrenset valutarisiko og renterisiko, vil effektene av endringer i disse markedsprisene i stor grad være symmetriske på eiendels- og gjeldssiden av balansen og derfor i mindre grad enn for andre markedspriser gi nettoeffekter i resultatet. Endringer i kredittspreader for investeringer i likviditetsporteføljen, fastrentelån målt til virkelig verdi og egne utstedte obligasjoner, påvirker imidlertid periodens resultat og totalresultat betydelig. På samme måte vil også endringer i basisswapspreader kunne gi vesentlige nettoeffekter i resultatet.

Av totale urealiserte gevinster i kvartalet på 271 millioner kroner bidrar sertifikater og obligasjoner og tilhørende sikringskontrakter med et tap på 9 millioner kroner, mens urealiserte verdier på utlån og tilhørende sikringskontrakter er omtrent uendret. Videre bidrar innlån og finansielle derivater knyttet til disse med en gevinst på 280 millioner kroner, hovedsakelig grunnet inngang i basisspread USD-NOK. Samtidig er det utført en estimatendring tilknyttet sikringskontraktene, hvor KBN i løpet av tredje kvartal 2021 har tatt i bruk OIS-kurver for verdsettelse av sikringsinstrumenter. Denne endringen bidro til en gevinst på 78 millioner kroner og inngår i samlet gevinst for innlån og finansielle derivater knyttet til disse.

For bankens balanseposter som inngår i sikringsbokføring beløper regnskapsførte verdiendringer seg til 9 millioner kroner i 3. kvartal 2021. Dette beløpet inngår i urealiserte verdiendringer i tabellen over. Balanseført verdi av utstedte obligasjoner som inngår i sikringsbokføring beløper seg til 192 milliarder kroner.

NOTE 3

Klassifisering av finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 30. september 2021	Totalt	Til virkelig verdi			Amortisert kost
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	
Fordringer på kredittinstitusjoner	28 062	0	0	0	28 062
Andre pengemarkedsinnskudd	4 048	0	0	0	4 048
Utlån til kunder	315 694	106 176	0	0	209 518
Sertifikater og obligasjoner	105 729	78 543	0	0	27 185
Finansielle derivater	12 830	0	9 353	3 476	0
Sum finansielle eiendeler	466 363	184 720	9 353	3 476	268 813
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 427	0	0	0	4 427
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	31 923	0	0	0	31 923
Obligasjonsgjeld	391 544	176 597	0	0	214 947
Finansielle derivater	20 095	0	18 308	1 787	0
Ansvarlig lånekapital	2 104	2 104	0	0	0
Sum finansiell gjeld	450 094	178 702	18 308	1 787	251 297

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 30. september 2020	Totalt	Til virkelig verdi			Amortisert kost
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	
Fordringer på kredittinstitusjoner	20 013	0	0	0	20 013
Andre pengemarkedsinnskudd	2 606	0	0	0	2 606
Utlån til kunder	317 561	109 112	0	0	208 449
Sertifikater og obligasjoner	129 724	99 993	0	0	29 730
Finansielle derivater	30 410	0	23 010	7400	0
Sum finansielle eiendeler	500 314	209 106	23 010	7400	260 798
Gjeld til kredittinstitusjoner	24 113	0	0	0	24 113
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	6 270	0	0	0	6 270
Obligasjonsgjeld	424 001	176 790	0	0	247 211
Finansielle derivater	23 436	0	23 337	99	0
Ansvarlig lånekapital	2 144	2 144	0	0	0
Sum finansiell gjeld	479 964	178 934	23 337	99	277 594

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 31. desember 2020	Totalt	Til virkelig verdi			Amortisert kost
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	
Fordringer på kredittinstitusjoner	18 950	0	0	0	18 950
Andre pengemarkedsinnskudd	1 712	0	0	0	1 712
Utlån til kunder	321 874	110 423	0	0	211 452
Sertifikater og obligasjoner	127 108	101 225	0	0	25 883
Finansielle derivater	25 176	0	18 589	6 587	0
Sum finansielle eiendeler	494 820	211 647	18 589	6 587	257 997
Gjeld til kredittinstitusjoner	13 871	0	0	0	13 871
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	20 045	-	0	0	20 045
Obligasjonsgjeld	413 717	175 317	0	0	238 400
Finansielle derivater	28 341	0	28 033	309	0
Ansvarlig lånekapital	2 106	2 106	0	0	0
Sum finansiell gjeld	478 080	177 423	28 033	309	272 316

NOTE 4

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Benyttede metoder for fastsettelse av virkelig verdi faller inn under tre kategorier, som reflekterer forskjellig grad av verdsettelsesusikkerhet.

Nivå 1: Bruk av noterte priser i aktive markeder

Nivå 2: Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsdata som input

Nivå 3: Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på vesentlig grad av ikke-observerbare data/estimer

Det vises til note 11 i årsregnskapet for ytterligere informasjon om verdsettelsesmetoder, inndata, analyser av verdiendringer og sensitiviteter. Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi i KBNs balanse per 30. september 2021 fordeler seg på følgende måte i virkelig verdi hierarkiet:

(Beløp i NOK 1 000 000)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Andre pengemarkedsinnskudd	0	0	0	0
Utlån til kunder	0	8 940	97 236	106 176
Sertifikater og obligasjoner	70 811	2 639	5 094	78 543
Finansielle derivater		11 758	1 072	12 830
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	70 811	23 337	103 402	197 550
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	5 917	136 146	34 535	176 597
Finansielle derivater		11 242	8 853	20 095
Ansvarlig lånekapital			2 104	2 104
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	5 917	147 388	45 492	198 796

Avstemming av endringer i Nivå 3

(Beløp i NOK 1 000 000)	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2020	95 878	7 769	48 687	2 106	-6 302
Kjøp	0	2 398	-53	0	253
Salg	0	0	0	0	0
Nye utstedelser	13 044	0	2 981	0	0
Nedbetaling	-15 419	-2 834	-16 054	0	-1 192
Overføring til Nivå 3	1 373	1 471	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-2 051	-3 011	0	0	0
Gevinst/tap resultatført i perioden	4 411	-699	-1 027	-2	-541
Balansført verdi per 30. september 2021	97 236	5 094	34 535	2 104	-7 781

Det er overført netto eiendeler på 0,4 milliarder kroner fra nivå 2 til nivå 1 i 2021. Det er videre netto overført beholdninger for 2,2 milliarder kroner ut av nivå 3 i 2021. Overføringer til og fra nivå 3 skyldes hovedsakelig endring i tilgang på observerbare inndata til verdsettelsesmetoder i perioden, samt refinansiering/produktskifter for utlån til kunder.

Realiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter i Nivå 3 er presentert i resultatregnskapet som "Netto gevinst/tap på markedstransaksjoner", mens urealisert gevinst/tap er presentert som "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter" og i Totalresultatet (for verdiendringer som skyldes endringer i egen kreditt). Urealisert gevinst/tap på valuta er presentert som "Netto renteinntekter".

Opplysninger om verdsettelsesmetoder:

De finansielle instrumentenes struktur og egenskaper definerer hvilken verdsettelsesmetode som benyttes for å fastsette virkelig verdi. Virkelig verdi av instrumenter uten innebygde derivater eller opsjonselementer fastsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenten utledes av relevante observerbare pengemarkedsrenter og eventuelle andre risikofaktorer som har betydning for verdiutviklingen. Dersom slike risikoparametere ikke kan observeres på balansedagen, kan ledelsen gjøre vurderinger og anvende estimater ved fastsettelse av virkelig verdi. Finansielle instrumenter med innebygde derivater eller opsjonselementer verdsettes ved hjelp av en kombinasjon av en diskonteringsmetode og opsjonspriseringsmodeller som bruker både markedsdata og estimater som inndata. De mest signifikante ikke-observerbare data benyttet i verdsettelse i nivå 3, er kredittrisikopåslag for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked. Tabellen nedenfor viser effekten av en 10 bp økning i diskonteringsrenten for relevante eiendeler og gjeldsposter innenfor nivå 3 per 30. september 2021.

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	30. september 2021
Utlån til kunder	-384
Sertifikater og obligasjoner	-13
Finansielle derivater	-86
Obligasjonsgjeld	82
Ansvarlig lånekapital	12
Total	-389

NOTE 5

Utlån til kunder

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	30. september 2021	30. september 2020	31. desember 2020
Hovedstol	314 448	312 395	318 255
Påløpte renter	1 031	1 168	985
Justering til virkelig verdi	240	4 024	2 659
Forventet kredittap	-24	-25	-25
Sum utlån til kunder	315 694	317 561	321 874

NOTE 6

Forventet kredittap

Følgende tabell viser forventet kredittap som del av balanseført verdi av utlån og sertifikater og obligasjoner ved utløpet av perioden.

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2021		31. desember 2020
	Balanseført verdi	Forventet kredittap	Forventet kredittap
Utlån til kunder (amortisert kost)	209 518	-24	-25
Sertifikater og obligasjoner (amortisert kost)	27 185	-2	-1
Totalt	236 703	-26	-26

Det er regnskapsført endring (økning) i forventede kredittap på utlån og obligasjonsinvesteringer på 1 million kroner i kvartalet. Grunnen er en økt andel utlån som er målt til amortisert kost.

Tabellen nedenfor viser en spesifikasjon av periodens endring i forventet kredittap som inngår i resultatregnskapet.

(Beløp i NOK 1 000)	juli-september 2021	januar–september 2021	2020
Utlån til kunder	-1 257	395	-13 273
Sertifikater og obligasjoner	-70	-630	-259
Totalt	-1 328	-235	-13 532

Følgende tabell viser fordeling av KBNs forventede kredittap per 30. september 2021 på trinn 1, 2 og 3. Ihht. nedskrivningsprinsippene i IFRS 9 Finansielle instrumenter, innebærer Trinn 1 ingen betydelig økning i kredittrisiko siden innregning av eiendelen. Trinn 2 innebærer en slik betydelig økning, mens trinn 3 innebærer at eiendelen er kredittforringet.

Alle eksponeringer er vurdert til å ligge i trinn 1, noe som er uendret siden 2018.

(Beløp i NOK 1 000 000)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
Utlån til kunder	-24	0	0
Sertifikater og obligasjoner	-2	0	0
Sum forventet kredittap	-26	0	0

NOTE 7

Sertifikater og obligasjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)

Sertifikater og obligasjoner fordelt per type utsteder	30. september 2021	30. september 2020	31. desember 2020
Norge			
Utstedt av andre	17 929	20 296	17 415
Utland			
Utstedt av offentlige ¹	72 868	57 592	61 557
Utstedt av andre	14 933	51 836	48 137
Sum sertifikater og obligasjoner	105 729	129 724	127 108

¹Herunder, sertifikater og obligasjoner utstedt eller garantert av stater, sentralbanker, delstater, regionale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på gjenværende løpetid	30. september 2021	30. september 2020	31. desember 2020
Under 1 år	39 474	44 020	48 296
1-5 år	64 540	85 699	78 637
Over 5 år	1 714	5	175
Sum sertifikater og obligasjoner	105 729	129 724	127 108
Gjennomsnittlig løpetid (år)*	1,86	1,87	1,64

*Løpetiden som fremkommer i tabellen gjelder beholdningen av sertifikater og obligasjoner, dvs eksklusive innskudd i pengemarkedet. Slike innskudd presenteres på balansenlinjene Fordringer på kredittinstitusjoner og Andre pengemarkedsinnskudd. Inkludert slike innskudd er løpetiden for likvide beholdninger 1,58 år per 30. september 2021.

NOTE 8

Kreditteksponering i sertifikater og obligasjoner

Tall i tabellen representerer faktisk kreditteksponering

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>										
Eksposering per 30. september 2021										
Forfall	< 1 år				> 1 år					
Risikoklasse	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	BBB	A	AA	AAA	Ikke ratet	Totalt
Stater og sentralbanker	16 325	0	0	0	0	1 899	18 333	800	0	37 357
Multilaterale	2 837	0	0	0	0	0	94	5 151	0	8 081
Regionale myndigheter	7 324	0	0	2 976	0	1 650	11 186	2 314	1 979	27 429
Finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verdipapirisering	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Covered Bond	4 870	0	0	5 144	0	0	2 650	20 197	0	32 861
Totalt	31 356	0	0	8 120	0	3 549	32 262	28 463	1 979	105 729

NOTE 9

Obligasjonsgjeld

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	30. september 2021	30. september 2020	31. desember 2020
Obligasjonsgjeld per 1. januar (nominell verdi)	405 451	400 489	400 489
Nye utstedelser	71 614	79 465	107 822
Nedbetalinger	-84 602	-95 178	-107 727
Amortisering	344	948	1 425
Valutajustering	-3 028	29 787	3 441
Obligasjonsgjeld ved periodens slutt (nominell verdi)	389 778	415 512	405 451
Påløpte renter	3 749	4 851	4 327
Justering til virkelig verdi	-1 983	3 638	3 939
<i>Herav verdiendring som skyldes endring egen kredittisiko</i>	1 161	283	397
<i>Herav verdiendring som skyldes annet</i>	-3 144	3 355	3 542
Sum obligasjonsgjeld	391 544	424 001	413 717

Verdiendring på gjeld som skyldes endring i egen kredittisiko er beregnet som endring i kredittpåslaget KBN betaler konvertert til SOFR eller 3 mnd USD Libor, Euribor eller Nibor rente, dvs etter justering for eventuell konvertering fra andre valutaslag til USD. Verdiendringer som skyldes endring i egen kredittisiko er innregnet i totalresultatet, mens verdiendringer som skyldes endringer i andre markedsparametere er innregnet i resultatregnskapet på linjen Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter. Verdiendringen som fremkommer i tabellen over er før skatt.

NOTE 10

Ansvarlig kapital

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2021	30. september 2020	31. desember 2020
Ren kjernekapital			
Innbetalt aksjekapital	3 895	3 895	3 895
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	11 625	11 185	11 092
Andel av resultatet som inngår i ansvarlig kapital	966	902	1 159
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	0	0
Balanseført utsatt skattefordel*	-1 438	-239	-1 611
Andre immaterielle eiendeler	-137	-123	-131
Påregnelig utbytte	-485	-449	0
Andre tillegg/fradrag i ren kjernekapital	732	138	171
Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	0	0	0
Sum ren kjernekapital	15 158	15 308	14 574
Annen godkjent kjernekapital	2 392	2 392	2 392
Sum kjernekapital	17 549	17 700	16 966
<i>Tilleggskapital</i>			
Ansvarlig lån	2 000	2 000	2 000
Sum tilleggskapital	2 000	2 000	2 000
Sum ansvarlig kapital	19 549	19 700	18 966

*For utsatt skattefordel som avhenger av fremtidig inntjening og er skapt av midlertidige forskjeller, er den andel som overstiger 10% av ren kjernekapital trukket fra ansvarlig kapital. Resterende tillegges beregningsgrunnlaget med en risikovekt på 250%

Ansvarlig kapital er beregnet i henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak. Urealisert gevinst/tap som oppstår som følge av endringer i egen kredittrisiko omfatter gjeld stiftet gjennom utstedelse av obligasjoner og gjennom inngåelse av derivatkontrakter.

NOTE 11

Kapitaldekning

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2021			30. september 2020	31. desember 2020
	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning
Kreditrisiko (Standardmetode)					
Stater og sentralbanker	36 668	0	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter	338 757	63 441	5 075	5 108	5 176
<i>Herav norske kommuner</i>	315 674	63 441	5 075	5 108	5 176
Offentlig eide foretak	4 638	0	0	0	0
Multilaterale utviklingsbanker	9 088	0	0	0	0
Finansinstitusjoner	27 990	4 368	349	225	164
<i>Herav motpartsrisiko for derivater</i>	10 178	1 301	104	159	160
Engasjementer med sikkerhet i boligeiendom	20	20	2	2	2
Obligasjoner med fortrinnsrett	32 919	3 292	263	329	292
Øvrige engasjementer	1 669	4 158	333	312	325
Verdipapirisering	1	0	0	0	0
Tilleggskrav for CVA-risiko	136	1 702	136	389	260
Sum kredittrisiko	451 885	76 981	6 158	6 365	6 219
Markedsrisiko	0	0	0	0	0
Operasjonell risiko (Basismetode)		3 772	302	310	302
Minimumskrav ansvarlig kapital		80 753	6 460	6 676	6 521
Kapitaldekning			24,2%	23,6%	23,3%
Kjernekapitaldekning			21,7%	21,2%	20,8%
Ren kjernekapitaldekning			18,8%	18,3%	17,9%
Uvektet kjernekapitalandel			3,9%	3,8%	3,7%

Den norske stats
kommunalbank

Kommunalbanken AS
Postboks 1210 Vika
0110 Oslo
Telefon 21 50 20 00

post@kbn.com
www.kbn.com